

d'aquests processos, així com una fusió de lògiques d'acció lligada a la configuració de subjectivitats possibles dins l'acció col·lectiva.

INICIATIVES SOCIALS PER DESMERCATILITZAR L'HABITATGE: UNA ANÀLISI DE MARCS INTERPRETATIUS

Anna Grau Casajust; Alfonso López Bermúdez; Maria Antònia Carbonero Gamundí

Universitat de les Illes Balears; Universitat de les Illes Balears; Universitat de les Illes Balears

<http://wwa.fundacio.urv.cat/congressos/public/docs/abstract-acs.docx>

La crisi iniciada el 2007, acompanyada de polítiques d'austeritat i retallades socials, han dibuixat un escenari social d'augment de la població vulnerable. Una de les cares més visibles ha estat l'augment d'execucions hipotecàries i la dificultat d'accés a l'habitatge per part de sectors cada cop més amplis de la població, la nova pobresa.

Com a resposta, també s'han ampliat les bases dels moviments socials, que han posat el focus no només en criticar el paper dels mercats en l'augment de l'exclusió social, si no també en assenyalar la ineficàcia de l'estat com a proveïdor de benestar, il·luminant les complicitats entre el mercat i l'estat en el neoliberalisme. Com indica Fraser (2014) els marcs de protesta, basats en ideals "no econòmics" com la solidaritat i la reciprocitat, estan plens de possibilitat per a la crítica política.

Partim de la crítica a la societat de mercat de Polanyi (1944) i la revisió de Nancy Fraser (2013) per analitzar com les practiques dels moviments socials per l'habitatge poden contribuir a repensar les polítiques de protecció i benestar social.

Presentem un treball empíric basat en entrevistes a integrants de tres moviments de lluita per l'habitatge: la plataforma reivindicativa la PAH, la cooperativa d'habitatge en cessió d'ús, la Borda, i la Posada de los Abrazos, iniciativa que proporciona una llar a dones en situació de vulnerabilitat.

Analitzem les entrevistes amb la metodologia dels marcs interpretatius, detectant el diagnòstic de la problemàtica i les solucions que plantegen.

Els resultats apunten a la necessitat d'incidir en el mercat de l'habitatge mitjançant una política social en el sentit que plantejava Polanyi (1944) de rearrelar els mercats a la societat per a que els interessos socials, com l'habitatge, no es subordinin al mercat.

MOVIMENTS SOCIALS, ACCIÓ SOCIAL I DOCUMENTAL POLÍTIC CONTEMPORANI

Núria Araüna

Universitat Rovira i Virgili

<http://wwa.fundacio.urv.cat/congressos/public/docs/abstract-documental-catala-contemporani-i-moviments-socials.docx>

Aquesta comunicació té l'objectiu d'analitzar els efectes sobre l'opinió pública i sobre la mobilització política d'un conjunt de documentals produïts recentment a Catalunya, posant l'èmfasi en el rol dels moviments socials com a mediadors i validadors d'aquests productes. L'actual context de crisi econòmica i de legitimitat de les institucions governamentals, a més del qüestionament del sistema de mitjans de comunicació tradicionals, ha impulsat la producció de documentals independents amb discursos crítics i que s'emparen en les denúncies empeses per part de moviments socials. Considerant la relació entre els productes audiovisuals i el canvi social,

aquesta recerca es planteja les següents preguntes d'investigació:

-Quin paper juguen els moviments socials en la producció i interpretació social de documentals polítics contemporanis?

-Per quins processos i a través de quines instàncies els documentals polítics aconseguen impulsar l'acció col·lectiva?

En particular, aquesta investigació analitza els discursos presents en els documentals Ciutat morta i Tarajal. Desmuntant la impunitat en la frontera sud, tots dos realitzats per la productora independent Metromuster, i l'impacte que han tingut en l'opinió pública, considerant el paper de mediadors que juguen els moviments socials en la interpretació d'aquests audiovisuals i els procediments pels quals aconseguen situar a l'agenda pública els temes o controvèrsies que hi són representades. A través de la realització d'entrevistes amb integrants de la productora i de diferents moviments socials, i de l'observació del recorregut dels documentals per festivals, mitjans i altres plataformes, es dedueix que els moviments socials de base són agents clau en la legitimació dels clams polítics dels audiovisuals i en la seva circulació a través de les xarxes socials i espais de trobada físics. Així mateix, la pertinença i connexió de l'activitat quotidiana de la productora als moviments que treballen les qüestions tractades són font de credibilitat i factor d'activació de xarxes d'acció social.

CONTRAHEGEMONIES ANTIREPRESSIVES

Clara Camps Calvet

Universitat de Barcelona

<http://www.fundacio.urv.cat/congressos/public/docs/contrahegemonies-antirepressives.doc>

Les lluites socials que van reaccionar enfront la retallada de drets i l'austeritat van ser una

clara reacció contra la gestió neoliberal d'una crisi que ha significat la desposseïció de recursos per una gran part de la població. Una crisi, que en la seva gènesi, també s'hi trobava el neoliberalisme. Però la reacció enfront la gestió neoliberal de la crisi ha suposat el replantejament de nous marcs constituents, fent palès que la Transició, a l'Estat espanyol, es va fer sense suficients blindatges respecte al franquisme. Enfront la protesta, l'Estat s'ha armat amb tot un arsenal policial, judicial i legislatiu per regular, controlar i reprimir la protesta, especialment aquelles de caràcter més desobedient. Una resignificació del concepte democràcia, com a garantia de drets socials i llibertats, s'ha convertit en un marc interpretatiu perfecte per qüestionar l'actuació de l'aparell repressiu de l'Estat i per justificar que la protesta és la màxima expressió de democràcia. En aquest sentit, a Catalunya, l'acció dels moviments pels drets socials ha fet evident els límits de la democràcia existent i l'acció dels moviments antirepressius ha posat damunt la taula les grans mancances d'un real Estat de Dret. Si la protesta ha aconseguit desemmascarar les relacions de poder reals, la repressió de la protesta, en el cas català, ha servit com a oportunitat per obrir un debat social que també ha arribat a les institucions- sobre el garantisme penal. Contrahegemonies antirepressives que, encara que no han aconseguit arribar molt lluny davant un Estat penal creixent, sí que han suposat segurament una contenció del mateix.

Divendres 21 d'Abril 15:15-17:00

Moderació: Alejandro Pizzi

Universitat de València

Aula 502